

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Moșincat
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cio.
 Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
ISSN-L 2734 -6889

Prefață¹

Prof. univ. Dr. Ion GIURCĂ

-extras -

Autorul noii lucrări, aduse în atenția publicului, impresionantă prin dimensiunea fizică, dar mai ales prin bogăția de informații inedite, prin elementele de analiză politică și militară a perioadei 1937-1940, m-a onorat cu solicitarea de a scrie câteva rânduri despre problematica abordată, considerând că o pot face în cunoștință de cauză, având în vedere preocupările mele în domeniul istoriei militare, în care subiectul fortificații permanente și de campanie este tratat pentru orice perioadă din istoria universală și națională.

„Spartă” în 6 capitole, plus anexe, Cazemata se constituie, în evoluție istorică, ca loc și mijloc de protecție, așa cum rezultă din întreaga lucrare, deoarece fortificațiile au fost în atenția gânditorilor, planificatorilor și organizatorilor militari la nivelul strategic al artei militare, care au reușit, să obțină acordul decidenților pentru punerea lor în practică.

***

*Lucrarea pe care Col. Dr. Constantin Moșincat o aduce în atenția cititorului este rezultatul unei cercetări laborioase și îndelungate, a unei experiențe acumulate în timp referitor la această problematică, în care efortul a fost concentrat pe măsurile de apărare adoptate la frontiera de vest a României Întregite. Istoriografia problematicii pe care autorul a realizat-o, în deschiderea demersului științific întreprins, demonstrează efortul de documentare în izvoare istorice românești și străine, cât și multitudinea de lucrări și studii publicate de către autor, în special după 1990, pentru a constata lipsa subiectului Cazematei, ca „**pumn de tărie și centru de rezistență națională**”. În cuprinsul lucrării s-au inserat nu doar șirul izvoarelor istorice studiate și valorificate, cel mai important aspect fiind critica unora, așa cum stă bine unui istoric cu experiență și realizări notabile, recunoscute pe plan național.*

***

Cu argumente clare și suficiente colonelul dr. Constantin Moșincat susține necesitatea ca armatei să i se fi dat ordin să se bată, să-și apere țara și onoarea, misiunea și rațiunea pentru care a fost creată și dezvoltată prin contribuția financiară a celor care își puneau atâtea speranțe în factorul principal de

¹ Col.r. Dr. Constantin Moșincat, *Cazemata. Sistemul românesc de fortificații (1937-1940)*, Editura Tipo MC, Oradea, 2021

decizie de atunci, Regele Carol al II-lea, care promisese și impusesse strategia de apărare „fără gând de retragere”, concept temeinic sprijinit pe fapte, justificări, rapoarte, studii și o împreună lucrare dintre armată, biserică și școală. Pe baza studiului raportului de forțe autorul critică soluția adoptată. Armata avea ordin să apere Basarabia, pe masivul Cornești și pe cazematele de pe Nistrul inferior, iar unguri nu erau în stare să atace singuri, petrolul românesc fiindu-le mult mai util nemților decât pretențiile grofilor asupra Ardealului. Concluzie originală, susținută prin demonstrarea tărie cazematei, a caracteristicilor de foc și moralul trupelor, precum și de documente maghiare. Conștiința națională ca element strategic nevalorificat, reprezintă o demonstrație logică cu putere de convinge.

În capitolul „Fortificații și cazemate”, autorul trece de la gândirea militară teoretică, la practica fortificațiilor din vestul României, începând din perioada statului dac condus de Burebista, apoi Evul mediu și epoca modernă din istoria românilor. Întregul demers are la bază lucrări cu o valoare științifică incontestabilă. Acestei abordări i se adaugă o alta, referitoare la spațiul european, privit de la Urali la Atlantic, în care succint, dar edificator, sunt prezentate aspecte privind fortificațiile permanente și cele de campanie până la sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial. Cu justete este evidențiat locul și rolul cazematei în sistemele de apărare adoptate în vreme, și pe durata bătăliilor strategice, fiind analizat pe larg cadrul operației Odessa și de la Kursk-Orel, din vara anului 1943.

***

Impresionează punctele de vedere referitoare la modul de acțiune în zonele fortificate, șansele de reușită ale beligeranților, costurile detaliate ale edificării cazematei și operațiilor militare în spațiul Armatei 1, cu zonele de concentrare a efortului și dificultățile adoptării deciziilor în privința realizării acestora, în condițiile existenței a numeroase structuri care să avizeze și să determine decizia. Aceste aspecte, susține col. r. Dr. Constantin Moșincat, au fost elemente care au amânat decizia și trecerea întârziată la execuția lucrărilor, finalizate doar în parte până în vara anului 1940.

Chiar în acele condiții, ceea ce se realizase putea constitui un factor de putere, dacă s-ar fi decis, așa cum era firesc, ca trupele specializate și cele destinate apărării, din primul eșalon strategic, să acționeze conform planurilor elaborate și adoptate din timp, rămase doar simple documente pe care istoricii le pot studia și formula puncte de vedere în legătură cu diferite aspecte de concepție și execuție prevăzute pentru toate genurile de armă și structurile logistice.

***

Prin text și valoroase scheme, Cazematele sunt racordate inclusiv prin sistem GPS, ceea ce lasă o excelentă impresie de prezentare a concepției de construcție a cazematei, pe cele trei aliniamente, fiind detaliate aspecte generale și specifice în privința amplasării, asigurării vizibilității pentru executarea focului, evitarea spațiilor protejate și defilate, legătura de foc cu cazematele vecine, protecția personalului și a mijloacelor de luptă, etc., în legătură strânsă cu pregătirea simultană a moralului trupelor și a populației.

Autorul coboară printre ostașii generalului Georgescu P. Ion, urcă spre Pădurea „Eminescu” de la Racșa și intră în cazemată cu „unchiul Văsălică”, apoi stă de vorbă cu guardul de geniu Mălinaș și îl însoțește în retragere colonelul Vissarion și pe Plt. TR. Țepelea Gabriel pentru a înțelege determinarea atmosferei epocii. Așa își formează convingerea că la ardeleni „**jurământul nu-i vorbă în vânt!**”, iar pentru strămoșii săi „acasă” însemna coloniile românești de la frontiera de vest, pentru care ajunseră la Budapesta, cu celebrul opincă a sg. Bivolaru. **Acesta-i mesajul frumos al Cazematei: „Țara întregă!”**

***

Un capitol remarcabil, intitulat sugestiv „Uniforme și cazemate”, este destinat prezentării locului și rolului unor personalități ale vremii în realizarea sistemului de fortificații românești din perioada 1937-1940, la granițele României Mari, în vest în special. Biografia unora dintre cei implicați este însoțită de

documente, elogiind o activitate intensă, cu privațiuni dar și cu responsabilități pentru realizarea și întrebuințarea cazematei în diferite situații. Plecând de la aspecte generale, până la cele aparent neînsemnate, dar relevante pentru cunoașterea locului și rolului așa numitelor „grade inferioare” în misiunile pe care trebuiau să le îndeplinească și, mai ales, hotărârea lor pentru a lupta și îndeplini misiunea sacră asumată prin jurământul față de suveran și țară, autorul creionează portrete de ostășești la datorie.

Finalul lucrării are o rezolvare originală prin care cititorul are posibilitatea să vizualizeze, chiar să studieze în detaliu, documente din fondurile arhivistice la care s-au făcut referiri în cuprins. Toate sunt importante și relevante pentru ampla abordare realizată de către autor, dovadă că întregul demers este bazat pe izvoare istorice incontestabile, așa cum stă bine unui istoric serios și responsabil pentru ceea ce transmite celor interesați de istoria națională, mai ales din perspectiva unor aspecte mai puțin prezentate sau analizate în alte lucrări.

Denumirile istorice identificate și pe teren și cartografiate este un alt aspect care recomandă Cazemata și pentru valoarea ei practică, turistică și oferta informației despre acestea în sistem electronic, ori/și prin Parcul istoric al cazematei propus.

Așadar, dragi cititori, aveți la dispoziție o lucrare de excepție, scrisă de un istoric militar consacrat, autor a 21 de cărți, coautor la alte 6 și 21 coordonate, a zeci de articole și studii de specialitate dedicate acestui interesant subiect.

Nici de această dată, colegul nostru Constantin Moșincat nu se dezice, demonstrează seriozitatea documentării, înțelegerea evenimentelor politice și militare în toată complexitatea lor, prezintă situații generale și particulare în adevărata lor desfășurare, fără înfrumusețări și fără a aduce elogi nemeritate celor care au făcut deservicii țării și armatei, dar așează ca necesare și binemeritatele coroane de aprecieri pentru cei dedicați îndeplinirii misiunilor încredințate.

Pentru toate acestea, autorul acestei impresionante lucrări merită toate felicitările și elogiile noastre, fiind încredințat că la sfârșitul lecturării și Domnia Ta cititorule, te vei alătura aprecierii sincere și obiective exprimată în aceste câteva rânduri.

Cu alează considerație,

Col. (rtr.) prof. univ. Dr. Ion G. GIURCĂ

